

TERRÄNG- HJULINGAR I YRKESMÄSSIG ANVÄNDNING

Terränghjulingar säljes nästan uteslutande för att användas som arbetsfordon. De har en mycket stor framkomlighet i olika slags terräng något som kan medföra risker för olycksfall.

Terränghjulingar i yrkesmässig användning, ADI 414

Terränghjulingar säljes nästan uteslutande för att användas som arbetsfordon. De har en mycket stor framkomlighet i olika slags terräng något som kan medföra risker för olycksfall.

Arbetsmiljökrav

Arbetsmiljöverket har tillsammans med tillverkare, importörer och brukare enats om några arbetsmiljökrav som måste ställas för att motverka riskerna. Kraven avser främst:

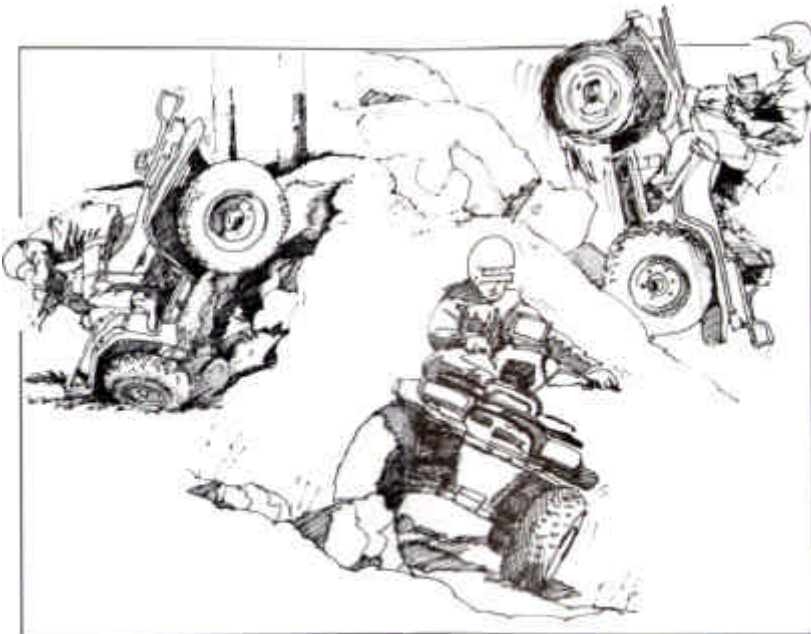
- maskinsäkerhet
- förarutbildning
- personlig skyddsutrustning

Maskinsäkerhet

Avsnitten om säkerhet och underhåll i maskinens instruktionsbok är speciellt viktiga att läsa och följa. En väl underhållen maskin är en viktig förutsättning för brukarens säkerhet.

Förarutbildning

För att arbeta med terränghjulingar bör du ha ett utbildningsbevis som visar att du klarar att hantera maskinen i olika situationer. Din maskinleverantör kan upplysa dig om vilka kurser som finns och vilken typ av kurs som är lämplig. Utbildningstiden är i regel cirka 20 timmar. Beroende på hur ofta du använder din maskin, och med tanke på hur förändringar i lagstiftning och teknisk utveckling bör du friska upp och komplettera dina kunskaper med jämna mellanrum.

Personlig skyddsutrustning

Hjälm. Använd hjälm. Vid längre förflyttningar använd MC-hjälm, i övrigt den hjälm som arbetet kräver.

Ögonskydd. Till exempel visir eller glasögon. Det är nödvändigt att skydda ögonen när du till exempel färdas i skog, där grenar och kvistar kan ge skador.

Handskar. Handskar ger ett bra skydd mot slag och mindre skador.

Skor som passar för arbetet. Ofta är skyddsskor den lämpligaste fotbeklädnaden. Risk för klämskador kan förekomma vid körning i viss terräng.

Ansvar för din säkerhet

Arbetsgivaren skall förvissa sig om att arbetstagaren har den utbildning som behövs och vet vad han har att iaktta för att undgå riskerna i arbetet. (Arbetsmiljölagen 3 kap. 3§).

Arbetstagaren skall följa givna föreskrifter samt använda de skyddsanordningar och iaktta den försiktighet i övrigt som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall. (Arbetsmiljölagen 3 kap. 4§).

Det är med andra ord så att både du som användare av terränghjulingen och din arbetsledare som har ett ansvar för att du ska kunna arbeta säkert.

Arbetsteknik

Terränghjulingen har en mycket stor framkomlighet, men låt dig inte luras till några dumheter. Läs terrängen noga så att du kan välja en säker väg. Olyckor med terränghjulingar har inträffat. De allvarligaste har haft dödlig utgång. Olyckorna har inträffat vid överstegring, vältning och när kroppsdelar klämts.

Överstegring

Läs terrängen! Är du tveksam inför backar, diken och dylikt, välj en annan väg! Det kan räcka med att det finns en större sten eller gren som ligger i ett motlut för att du ska riskera att maskinen stegrar sig. Anpassa körningen till hur långt du kan se. Om du inte ser över ett krön, skata ned tills du vet hur det ser ut. Släp med stegringshämmare är ett bra skydd mot överstegring.

Vältning

Om maskinen tenderar att välta, placera kroppstyngden mot bergssidan (ovansidan) och styr mot dalsidan (nedsidan) om terrängen tillåter. Om det inte går, hoppa av maskinen mot bergssidan och vänd maskinen på ett säkert sätt.

Risker för klämskador

Skydda händer och fötter på bästa sätt innan du ger dig av. Oavsett vilken terräng du kommer att färdas i måste du vara beredd på att stenar, träd, rötter, stubbar och grenar kan komma i din väg. Det är ditt vägval, din uppsikt och anpassning av farten som skyddar dig bäst mot klämskador.

Håll kontakten med omgivningen

Undvik att arbeta ensam ute i skog och mark. Om du måste arbeta ensam, se till att arbetskamrater och anhöriga vet var du finns. Utnyttja kontaktmöjligheter i form av telefon, kommunikationsradio eller larmanordning.

(Se vidare i Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter AFS 1982:3 "Ensamarbete").

Minderåriga

Ungdom under 18 år får inte arbeta med terränghjuling utan att ha godkänd utbildning.

(Se vidare i Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter AFS 1996:1 "Minderåriga").